

بحران آب در نواحی خشک و نیمه خشک کشور و نقش قنوات در این مناطق

جناب آقای دکتر حسین رحیمی (دانشیار دانشگاه پیام نور مشهد)

جناب آقای دکتر علی اصغر کدیور (دانشیار دانشگاه پیام نور فریمان)

سمیه معتمدی شهری (دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت توسعه پایدار روستایی)

دانشگاه پیام نور خراسان-ایران

گروه جغرافیا

Pparchinerazz@gmail.com

چکیده:

خشکی و کم آبی در بسیاری از نقاط کشور ما یک واقعیت اکولوژیک محسوب می شود. نیاکان ما از شرایط محیطی و امکانات موجود خود به بهترین وجه استفاده می کردند. آنان با درایت تحسین برانگیزی، از این محیط خشک طبیعی به طرز مناسبی بهره می گرفتند و باغ های سرسبز و رویایی به وجود می آوردند و با تخصیص منابع آبی، سطوح وسیعی را به زیر کشت می بردند. آنان همچنین آب شرب بسیاری از نقاط را به طور مطلوبی تامین می کردند. یکی از نشانه های این درایت، ابداع قنات است. همه چیز دال بر آن است که نخستین قنات ها در محدوده فرهنگی ایران پایدار شدند. اسناد قدیمی بسیاری وجود دارند که وجود قنات ها را در ۷۲۲ سال قبل از میلاد، در محدوده ی نفوذ ایرانیان نشان می دهند. شواهد تاریخی بسیاری نیز در خصوص تسری فن قنات کنی و قنات داری، از ایران به سایر نقاط جهان وجود دارد مسئله کمبود آب به طور کلی و کاهش تدریجی آن در اثر مصرف جوامع سبب شده است آب نقش اساسی خود را در شکل دهی به روابط اجتماعی-سیاسی ملت ها و جوامع بشری به ویژه در مناطق خشک تر جهان ایفا کند است. روش گردآوری اطلاعات در این تحقیق، روش کتابخانه ای و میدانی است. یکی از نتایج مهم این تحقیق تاثیر وجود قنوات در تامین آب آشامیدنی و کشاورزی در نواحی خشک و نیمه خشک کشور است.

واژگان کلیدی: قنات، آب، خشک و نیمه خشک، اثرات فضایی، گناباد.